

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima

Law on Amendments to the Law on Copyright and Related Rights

JPM

PARTNERS

INTELLECTUAL PROPERTY LAW

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima
/Law on Amendments to the Law on Copyright and Related Rights

Publisher: JPM | Partners

Delta House, 8a Vladimira Popovića street

www.jpm.law

Authors: Marija Živković, Partner, Mina Čogurić, Associate

Design and prepress: JPM | Partners

Copyright: © JPM | Partners 2024 All rights reserved.

Disclaimer:

The sole purpose of this publication is to provide information about specific topics.

It makes no claims to completeness and does not constitute legal advice.

The information it contains is no substitute for specific legal advice.

If you have any queries regarding the issues raised or other legal topics, please get in touch with your usual contact at JPM & Partners.

U Crnoj Gori je stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima koji za cilj ima usklađivanje crnogorskog zakonodavstva sa pravom Evropske Unije („EU“), posebno u dijelu koji se odnosi na omogućavanje širokog pristupa autorski djelima koji se omogućava dijeljenjem internetskog sadržaja putem brojnih platformi.

Pored ovoga uređuje se i korišćenje autorskih i srodnih prava u svrhu istraživanja, obrazovanja i očuvanja kulturnog nasljeđa, te se uređuje rudarenje teksta i podataka kao istraživačka metoda.

In Montenegro the Law on Amendments to the Law on Copyright and Related Rights came into force and it aims to harmonize Montenegrin legislation with EU legislative, particularly in the part that facilitates broad access to copyrighted works by enabling the sharing of online content through various platforms.

In addition, it regulates the use of copyright and related rights for research, education, and the preservation of cultural heritage, and addresses text and data mining as a research method

U nastavku ćemo izložiti kratak pregled najznačajnijih novina:

I. Izmjene Zakona o autorskom i srodnim pravima propisuju da autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani prvu retransmisiju svoga djela koja se sprovodi žicom ili putem vazduha, uključujući i satelitom, dok su naredne retransmisije, osim ako je prva retransmisija sprovedena putem interneta, fleksibilnije pa je potrebno odobrenje nosilaca isključivog prava saopštavanja javnosti, pri čemu nosilac pomenutog prava može, ali ne mora biti autor. U slučaju vršenja direktnog protoka autorskog djela za potrebe sadržaja koji se emituju u realnom vremenu putem različitih platformi (eng. live streaming) i radiodifuzna organizacija i distributer signala moraju dobiti dozvolu nosilaca prava.

We present to you a brief overview of the most significant changes:

I. Amendments to the Law on Copyright and Related Rights stipulate that the author has the exclusive right to permit or prohibit the first retransmission of their work conducted by wire or over the air, including via satellite, while subsequent retransmissions, unless the first retransmission was conducted over the internet, are more flexible, requiring authorization from the holder of the exclusive public communication right. The holder of this right may, but does not have to be, the author themselves. In the case of direct streaming of copyrighted works for content broadcast in real-time via different platforms (e.g. live streaming), both the broadcaster and the signal distributor must obtain permission from the rights holders.

II Ono što je sa našeg stanovišta interesantno jeste nova odredba koja uvodi pravo autora čije se djelo umnožava fotokopiranjem ili drugom sličnom tehnikom na naknadu i od pravnog ili fizičkog lica koje pruža usluge fotokopiranja uz naknadu, što do sada nije bio slučaj.

III Posebnim odsjekom 4a uvode se posebne odredbe u vezi sa pružaocima usluga dijeljenja internetskog sadržaja čiji je cilj zaštita nosilaca autorskih prava u digitalnom okruženju. Pružaoci usluga dijeljenja internetskog sadržaja moraju za to imati odobrenja nosilaca prava što se vrši putem kolektivnog ustupanja sa proširenim dejstvom. Oni su dužni da ekspeditivno postupe po obrazloženom zahtjevu nosilaca prava da se onemogući pristup njegovom djelu ili da se ono ukloni.

II. From our standpoint, the new provision that introduces the right of authors whose works are reproduced by photocopying or other similar techniques to compensation from any legal or natural person providing photocopying services for a fee, is particularly interesting, having in mind that this was not previously the case.

III. A new section, 4a, introduces specific provisions concerning online content-sharing service providers, aimed at protecting copyright holders in the digital environment. Online content-sharing service providers must obtain authorization from rights holders, which is done through collective licensing with extended effect. They are obligated to promptly act on a reasoned request from the rights holder to either disable access to or remove the work in question.

IV Imajući u vidu značaj rudarenja teksta i podataka (eng. Text and Data Mining – TDM) kao i činjenicu da sadržaj koji se „rudari“ može biti zaštićen autorskim pravima predviđa se pravo istraživačkih organizacija i ustanova kulturnog nasljeđa da bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade umnožavaju djela kojima imaju zakonit pristup radi rudarenja teksta i podataka isključivo u svrhu naučnog istraživanja, dok je priznavanje ovog prava u odnosu na ostale subjekte dozvoljeno samo ako nosilac prava isto nije izričito zadržao.

V Nadalje, inovirani Zakon o autorskom i srodnim pravima uvodi niz odredaba koje za cilj imaju zaštitu autorskih djela koja su nedostupna javnosti, što podrazumijeva autorska djela koja se ne mogu nabaviti kroz uobičajene kanale distribucije. Ova se djela mogu koristiti u posebnim okolnostima, a u cilju omogućavanja javnosti da se upozna sa djelima od značaja za kulturno nasljeđe.

IV. Given the significance of text and data mining (TDM) and the fact that the content being “mined” may be protected by copyright, research organizations and cultural heritage institutions are granted the right to reproduce works to which they have lawful access for the purpose of text and data mining solely for scientific research, without acquiring economic rights or paying a fee. This right is also recognized for other subjects only if the rights holder has not expressly reserved it.

V. Furthermore, the amended Law on Copyright and Related Rights introduces a set of provisions aimed at protecting works that are unavailable to the public, which refers to works that cannot be acquired through regular distribution channels. These works may be used under special circumstances to enable public access to culturally significant works.

VI Značajna novina je uvođenje kolektivnog ustupanja sa proširenim dejstvom koje omogućava organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava da zastupa ne samo autore koji su je ovlastili, već i one koji to nisu učinili, pri čemu se kao jedan od uslova postavlja uslov da je individualno ostvarivanje prava nepraktično. Pored pomenutog uslova, organizacija mora biti reprezentativna i osigurati jednak tretman svim nosiocima prava, uz mogućnost da nosioci isključe svoja djela iz sistema u bilo kojem trenutku.

VII U vezi sa imovinskim pravima samog autora uvodi se obaveza sticaoca autorskog prava odn. njegovog sljedbenika da autoru koji mu je ustupio svoje autorsko pravo najmanje jednom godišnje dostavlja relevantne i sveobuhvatne informacije, a naročito one o načinu korišćenju djela, svim ostvarenim prihodima i dospjelim naknadama. Takođe se kao obavezni element ugovora o ustupanju autorskih prava navodi i garancija autoru da primi odgovarajuću i srazmjernu naknadu za korišćenje njegovih djela.

VI. A significant innovation is the introduction of collective licensing with extended effect, which allows a collective rights management organization to represent not only authors who have authorized it, but also those who have not, provided that individual rights management is impractical. In addition to the aforementioned condition, the organization must be representative and ensure equal treatment for all rights holders, with the possibility for rights holders to exclude their works from the system at any time.

VII. Regarding the author's economic rights, the Law introduces an obligation for the acquirer of the copyright or their successor to provide the author with relevant and comprehensive information at least once a year, particularly concerning how the work is used, all revenues generated, and due fees. Furthermore, the contract for the assignment of copyright must include a guarantee for the author to receive appropriate and proportional remuneration for the use of their works.

Onemogućavanje autora da koristi svoje pravo na honorar i naknadu, pravo na usklađivanje istih, zatim da na transparentan način bude informisan od strane sticaoca autorskog djela i da raskine odnosno izmijeni ugovor radi oduzimanja ustupljenog prava je zakonom preduprijeđeno budući da je definisano da se radi o pravima kojih se autor ne može odreći, te da su u skladu sa tim ugovorne odredbe kojima mu se onemogućava korišćenje ovih prava ništave.

VIII Posebnim odjeljkom se uređuju prava izdavača štampanih publikacija na način što im se daje isključivo pravo da dozvole ili zabrane umnožavanje i online dostupnost svojih publikacija. Ova prava ne uključuju lično korišćenje, hiperlinkove, ili kratke izvode. Autor djela koje je uvršteno u štampanu publikaciju ima pravo na jednak udio sa izdavačem štampe u naknadi, a prava izdavača štampanih publikacija traju dvije godine od objavljivanja štampane publikacije.

The law prevents situations where the author is unable to exercise their right to compensation, to adjust it, to be transparently informed by the acquirer, or to terminate or amend the contract to revoke the assigned right, as it defines these as inalienable rights. Any contractual provisions that prevent the author from exercising these rights are null and void.

VIII. A special section regulates the rights of publishers of printed publications, granting them the exclusive right to permit or prohibit the reproduction and online availability of their publications. These rights do not include personal use, hyperlinks, or short excerpts. The author of a work included in a printed publication is entitled to an equal share with the print publisher in any compensation, and the rights of publishers of printed publications expire after a period of two years from the publication date.

Izmjene i dopune Zakona o autorskom i srodnim pravima predstavljaju značajan korak ka povećavanju stepena zaštite autorskog i njemu srodnih prava, tako što se njegova primjena proširuje, a naročito u kontekstu zaštite u odnosu na digitalno okruženje. Novouvedeni mehanizmi poslužiće kao čvrst temelj za pružanje transparentnosti i fleksibilniju primjenu autorskih prava, kako bi se autorima omogućila što bolja kontrola nad korišćenjem njihovih djela.

The Amendments to the Law on Copyright and Related Rights represent a significant step towards enhancing the protection of copyright and related rights by expanding their application, particularly in the context of digital environment protection. The newly introduced mechanisms will serve as a solid foundation for providing transparency and more flexible enforcement of copyright, allowing authors greater control over the use of their works.

Authors

Marija Živković

Partner

E: marija.zivkovic@jpm.law

Mina Čogurić

Associate

E: mina.coguric@jpm.law

JPM | PARTNERS

2 Šeika Zaida Street

81000 Podgorica

Montenegro

email: T:+382 20 672534

E: office.mne@jpm.law

www.jpm.law